

Смешан
1. 100%

ВИА—ССТА фотолары

ДАССА ХОНТУРУОЛЛУУР

АКТИВЫ СИТЭ ТАРДЫБАТАХ

Народнай контуруол комитетыгар общественнай сүөлү кыстыгар бэлэмненингэ уюуна кыстыгы тэрийингэ ымыптыт үлэтин туһууна сохтоз Болгоно отделениетынаады народнай контуруол группатын председатели Каргузов С. Н. отчуоттаата.

Хөтүрүүл группата каккэ барабикеркэлэри, рейдэлэри ыһпыт. Ол курдук, 1972 сыл олунуу ыйга отделение үрдүнэн биридин сиринэн көрүбөн от инвентаризациятын ыычан, балыкка таһаарбыттар. Итиннэхэ бухгалтерскай үчүөтүн 350 центнер от итэбэ буолбута көстүбүт. Барабикэркэ түмүгэ месткомга дьуулланан, биригэдьинир Винокуров Г. Г. ыһытабар бариллибит. Саага төрүүххэ бөлэмнэни туругар барабикэркэ ыһтыллан, ол түмүгэ месткомна көрүлэн, баар итэбастэри туоратар дьаһаллар ыһааһыбыттар.

Булуи тутарга сүөһү кыстытын туругар ыһтыллыбыт бэрэбиэрка түмүгэ нөһүлүк Сөвөтүн, исполкомугар туруоруллубут. Сайын от хо-муурун хаамнытыгар бөһүрөөс бэлэмнээн старшай биригэдьинир отчуотун месткомга турууран дүүүлэллэпит. Балаан ыйыгар киэҥ ыгырылыаах местком муньаар кыстыкка кири-рини туругар бөһүрөөһү бэлэмнээһингэ кы-тыкка ылыыт. Быһыа күһүн уонна 1973 сыл-га кириэн бараан оту мээрэйдээһингэ кирибит үгөсүүлэри бэрэбиэркэлээн, дыһаалар ыһыллы-быттар. Отделение үрдүнэн кыстык туругун бэрэбиэркэлээн месткомга информация отчууд-лубут. Ити курдук, от-уут комбинатын инстэ-да баар төриитэлэрин, эргин үлэһиттэрин үлэ-лэринэр бэрэбиэркэлэр ыһтыллыбыттар. Били-гэн сыгыга инвентаризация ыһтылла сий-дэр. Бириди фермаларынан народнай контро-лорлар аһаммыттар.

Комитет мушьярлар Картузов, С. Н. общест-
венный суоку быылыгы кыстагына турутар мй
айы тутунааттык берабиеркэлэри мытти
дуулааһаа уонна сорох сайыгы мйдарга
барабиеркэлэри ыттытаа мймынна. Группа
үтүтүгэр народнай контролердары уонна акти-
вы толору кытынарбатах. Барабиеркэлэри сн-
ныан бэйэсэ созотобун, ардыгар группа сорох
члэниэрэни эре кытынарар ыттытты. Ол тү-
мүтүрүн группа члэниэрэни мушьярлар
дуулааһааа эре, быһа туууотаабыт.

Фермаларта төрлийнхэт постар чиглэлээрний
ахсаана арийлах. Сыл үсэтата, группа чиглэлээр-
ний үсепай муниязары 2-гэ өрө ышыпхат. Ин-
ституттиннай семинарлары өнөрбөтөх. Кынчал
биритгөздөсигэр талмалдыбт-группа чиглэлээр
ышылдыбттар. Уурайан барбайт чиглэлээр
опкулларыгар эби билиязары ыгыттарбатах. Хөм-
түдүөа группатыл муниугун төрийбөтөх. Груп-
па ышыпхат үдэтин, бөрабизеркаларин түмүтүн
идилиишнө муниязар түрбөтөх.

1971 сэл күнүн икки мянар мнах ууга тү-
һэн өлбүттөрө 1972 смага саат мууе зуулу-
тун кэнне көстүбүттөр. 1971 уонна 1972 сн-
ларга мытыллыыт инвентаризацияларга бу
сүөхүлөр итэрсэ быһымтынан көстүбөтөхтөр.
Бөрөбүрүкэ матырыйалларын, туһааннаых үлэ-
һиттөр быһаарыыларын соххоттаары народной
контуруол советной группатыгар түбэрүлүбүтэ
баччагыт днэри көрүлөт буруйдаахтары ма-
териальной эшнэтинэскэ таптыллыбатах

Народный хөтүрүүл комитети Каргужа С.Н. группаны салалын үлэлэтиг тааарбыт итэ-
вэстэрин пнин ийын өгөрдө уюуна группа үлэ-
тин тунсарар эби диялалтары иларыгар со-
булаахтата.

СОВХОЗ Балгогогоуу отделевета, управляющей А.П. Листиков, общественной союзу быйылын кыстыккан кишинин суннууези сепсөөтүк хэтичмий-бүт. Хөһайкыстыбаннай аамаан 200 союхуге сага хотону тутан үлөө милэрбит. Биах союху нигитни булаана толорулубут. Кындад бикгээдотгор мнады екуственней боулатын 90 бирымагыга тиврдилибит. Отделение асыкт саамы оттошунга оройуон ураууп илгирмы табааран, социалистический кустаналымны кевулэтчикер буолан ону чир-

эргэ сагалаабыгтар. Искусствен-
най үүтү, ндропону, талах уон
на мутуоча мээниэлэрин, дуула-
на балэмизэи снотик тэрилли-
батах

Харбала биригээднийг оту
ероснигутаахынгта сөнөөх
хонтуруул олохтомгодог ту-
мугар, 434 центнер от алар
спаммат. Бичат сүөнүү аба-
ныг, барууныг мөтөөх. Кис-
тыг ассыт үс ийгүг борон
суукиааг эбиллэнтни 370
грамм тигдэр онгусар 297
грамм тигдэр, эбээстэмьт-
бэлэар 80 бугадын талар-
буттар. Ол ийгүг борон ю.

**ЖЫСТЫК КЭМ ДАҒАНЫ
ИТЭҢЭСТЭРДЭЭЖ**

ГЛАВНИЙ КОДОВОД

Ол эрээрн общественнай сүөһү кыстыгына тэрийингэ улахан итэҕэстэр, бытаарымылар тутаарыдаллыбыттар. Ол курдук, общественнай сүөһү кыстыгынтарыиынг Бүтүн Союзтаагы куоталаһымын ыктар туһунаа перня, правительство уураахтара, Топполор ытырымыралар хойутаан дүүһүлэһиттэр. Кыстык кэмкэр сүөһүттэн ыдылар бородууксуйаы үрдэтэнтэ куоталаһыны суолтатытар эрэ төлүлэр, өйдөтөр маассабай үлэтиилэһит.

Кыстыкыа уопка эбии аһыл-
ла бэрэһэннэн сэтэһиҥэ тарыллы-
бат ытаб үлэлибэт. Кыстала-
һын түмүгэ, 24 №-дээх отчуот
сүбүгү үлэһиттэригэр ий айы-
түгүллэһиллэл испэртэтэр. Ол
түмүгэр Кындаа биригээдэтин
бороон көрөөччүлэрэ өһнөөдөр
ыһыммыт эбикээтэлиһибэхэрин
уопка ол тусола аһынты ба-
латтар. Убадас көөннөрбөттон
урагы, сүбүгэ эбии аһыл-
лаһын да көрүгэ тарыллыбат.
Ити убадас да көөннөрбөт-
уулаха уопка бороонуга алтын-
ныа, сэтэһиҥэ ыйдарса, учугой-
дук сэтэһитэтэр. Оттоо Кын-
даа биригээдэтин 110 бороону-
гар көөннөрбөтү сэтэһиҥэ
1973 сыл тохсунньу 6 күнүттэ

рощу Ефремова ахсинным зай-
та 250 грамм эрэ приехи ма-
быт.

Отделение үрдүнүн кыстык измизгер 7 мнах сүөһү, биһир убаһа жөнүгүүнөн олбут. Биллени молтох турунтаах 11 сүөһү баар. Кыялал биригээздэнгэр сүөһүлэр таһырдык уулуулар, сылаас ойбон оһоһуулаахтар. 10 мнах төрөсүтүттөн 12 эр мнах сангараллаһыт. Биһир да фермада жоовот-куруһук үлээсэбэт.

Бу үзгөлтөлөрдө аяктын сыга 138 ммхк жытараабытын уюна үүт ичин охуууу көлтөтүк тәриллибети түмүгөр, сыз устата 4695 центнер каловый үүт мавирин онпугар, 3979 центнер үүт мапан, былан 84,7 эрз бырышын туолбут. Бипр фу-рандай инахтан 1164 кг бынан, 1971 сымант үүт мама 153 ммд-граммынан мамтатмиллибети. От-тон үүтү государствода апы-лаанын быдана 87,1 бырышын уюна канар инах быдана 89,2 бырышын колорутубутан

Народний хонгуруул оройчуунаагы комитетэ совхоз Болтоноцооцу отделениегтар общественик сүхүү кыстыгыт тэрийн туругун түбүнэн боспуруучу көрдө уолла таһаарланы-быт итэжэлэри туоратымга туһайлан, үрүмдэ млынна.

ХОТОНУ МЕХАНИЗАЦИЯЛААНЫ
КУУЬҮРДҮӨХХЭ

1972 сылга 1600 сүөһүнү уулатыы, 400 сүөһүгэ ноһому ыраастааһын, 400 ынабы мас-сынанан ыаһын үлэлэрин, механизациялыырга былаан тизрдиллибитэ. Ити былаан тас өтүтүнэн тыа хаһаайыстыбатын министрствота 400 сүөһүгэ ууну киллэриини уонна ноһому ыраастааһыны, 600 ынабы ыаһыны механизациялыырга эбии сөрүдэби бизрбитэ. Бу былааннар ССКП райкомун бюротунан көрүлээн, ааспыт сылларга туолбатах үлэлэри киллэрэн туран, бу сылларга оһуллубыттар.

Ол гынан баран, Тая хааа-
йыстыбатын министерствота
уонна республикатаабы «Сель-
хозтехника» холбоһуга эбии бэ-
риллибит сөрүдэхтэрэ толорго-
сөптөөх оборудованиелары—ууну
бырахтарар турбалары, массым-
нанан ыаһын аппаратын эбии
бизрбэнкэлэр, ити үлэлэргэ кэ-
лин тизрдиллибит сөрүдэхтэр
туолбатылар. Оттон норуот ха-
һаайыстыбатын былааныгар кө-
рүллүбүт механизацияллыыр үлэ-
лэр: сүөһүнү уулатыга 112,
нөһүөмү ыраастааһынга 146,
ымабы ыаһынга 137, сүөһү
аһылыгын тарбатыга 135 бы-
рыһыан толоруллубуттар.

«Сельхозтехника» орошув
наабы отделениета хотому неха
низациялааһынгга 50 тыһыынча
солкуобайдаах үлэни өкөрөр
былаанын. 55 тыһыынча
солкуобайынан толордо. Мэлдьэх-
хотонугар

напительной орошению выт-
Калинин аатынан молхозда
Дьячковская Д. А. сазайар мон-
тажтыыр звенота 700 сүлүнү
хотогно уулатыы, ноһому ка-
вескай суулунан ыраастаһын
200 ымады кыһыннары-сайын-
нарын ыаһын уонна 200 таба сүө-
һү аһылыгын тарбатыы үлэлэрин
механизациялааһына үлэлэри
ытта.

Ааспыт сымга 2100 сүһүгэ 11 хотон тутуулан үлэбэ кири-
дэ. Итинтэн 950 төбөсө арыт-
таах муосталаах түөрт хотон ту-
туулан, ноһуому ыраастааһын
эбни былаана аһара толоруулу-
на. Ол эрэри хаһаайыстыбалар
салайааччыларын буруйдарынан
монтажтанан бүппүт оборудова-
ниелар үлэлэбэттэр, эбэтэр си-
тэри монтайтана илинтэр. Холо-
бур, Ленин аатынан көпхоска
Адаам алааһыгар 350 төбөсө
арыттаах муосталаах хотон үлэ-
бэ киридэ, уулатыы, аһылыгы
биэри механизацияланна оттон
эбни аһылыгы бөлэниир аммос-
гарын сака уларытан өкөрөн
бисрбэкиэ монтаһа ситэриллэн
үлэбэ кирибэттэ.

Калинин батынан колхозна
Лыбынтах ферматыгар, электро-
мотор-трансформатор туруорул-
лубакка, тас электролинията
тардыллыбакка, ууну бизриини
механизациялаахын олохтоно
илик. Совхозна Түөйэ ферматы-
гар 200 сүөһүгэ тутуллан үлэсэ
киирбит хотонго, производ-
ственной блага бүлээннэ, сүөһү
хотонго уулаабат. Намса,

Арылгахха, Болтоного тутул-
лубут хотоннор * производствен-
най блектарз олох да сегоһул
лубатылар.

Адаам элааһыгар тутуллубу
иччат сүөһү хөтөнө бэйэтин
амалынан туһанарга табыгаһа
суох бодой минах сүөһүгэ сөл-
(Бүтүтүү 4 стр. 208).

Эмн-прөйюняады хосбоду-
гун ыгылабынай-враһын хаһа-
аыстыбаныай часаа солбулаачы
Толстоухов П. Е. аадырыһы-
гар-кнрибт үнөсүүнү барбар-
кэлэһин түмүгүн ааролнай
контурдаа комитетта дүүлэлэтэ
1972 сылга наһааһааһаа өрө-
мүктө 44000 солкуобай кору-
дубүтэ барата туһанналыбыт
Коммунальнай-предприятия-
лар уонна тупсаран оноруу
комбинатта түбүсүлэһер өрөм-
төһөһө дьомтот тутан, аттар
систематын монтаһааһаа бүтөр-
бат. Бары объектарга сүһү-
үһү өрөмүөннөр ыһаһааһаа-
тар. Ол араары өрөмүөнү ыһа-
һааһаа Толстоухов буруйунаа
уһаһааһаа араары таркыһааһаа.

Орөмүйн үзэгт хойгуурай са-
даламыг, матурийаанылан би-
риэмэтигэр хаачилмыбатах. Оз
гүмүгэр амбулаторнияз уонна
харах отделениетигэр өрөмүй-
нүүр үзэлэр бүппээхтэр. Ста-
цпопарга операционнай боогут-
ган уратыга, өрөмүйн матури-
лыбатах. Улахан дьонор уонна
обалор суунар хоострун ойох-
торо өрөмүйнэммэтэхтэр.Харах
отделениетигэр өрөмүйн ха-
чистибата суох савалаабыта-
рын нини, тохтогулдубут, он-
коодор, баччиатига дьонн түп-
пунктэре хананисахыламматах.
Типовой помойнай дьааилар
суохтар, дьонн ниниэргэ ту-
леттар бириэмэтигэр ырааста-
мтатах.

Техниканы туланымыа эппизитиһэ суох быһым таһаарыллыбыт, иннинээммит салаата

Хаһаайыстыбаннай-финансовай
үлэни түһсэрэххэ

олохтөмнөх. Механиктар ула-
рийнхаа заригар тутууу актата
огчлуллубат. Массыннада ну-
тгивканы нлм түбэннх суруйар
уонна ону регистратцалчлар су-
рунаал олохтөмнөх. Залхал
этүтүнн техниканы тунааныга
ардтөн залха огчлуллубат,
соровор кылаабынай арчтан ко-
нүзэ суох атын наадада туна-
лаада.

Билгийн 6 автомашинна үлээлбээжэ турар, ол иһнгтөн Кундүлгэн кэблэт үс автомашинна сивсалсаага тахсар уонна ники автомашинна ороһуһеһиһэхтэрдэ, лэ эрэ, үлэлһир туруктаймьттар, шофердара суохтар. Шофер Нэгдүлэфов Н. Н. главаратан көдүлө суох байдлытмь сымдлан ММЗ-555 автомашинна блогоһун тоһорбүтүн баччаһиһа дээрэ материалһай эһиһээжэ төрдэ-батархар. Шофердартан төһө-һаны туһаныһым туһсарыһа көрдөбүн һаһаһаһтык туһуоруулар. Бикриһи массыһа иһга ортоһуһи 12—15 эрэ күн үлээдэ тахсаһбат.

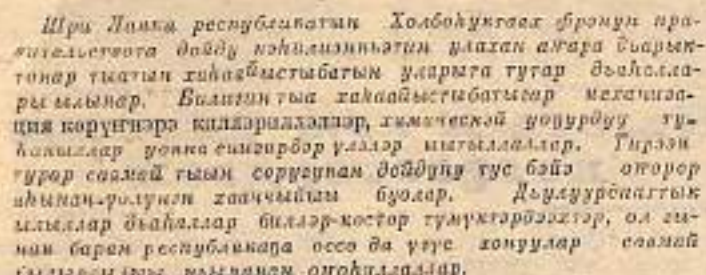
Материальный сыниагастары уонна тутуу матурийаалларын захха Толстоуха байытэ соротуун прихоттуур уонна орескуоттуур, ону главрарча ботаргэттерон неллэтэ. Соротор матурийаалы ылар подотчеттаах киһи натым суурубааки эрэ орескуоттанар. Садэхтик нос-

гор—дефицитнын матурийназы сорофор балына үлэиттертер аталымылар. Инвентаризациялар, сисаншелар аңталарын главиачна бигерттерерн испататер.

Оттун маань уонна өгү пуор-
мата суох өрөсүүттүүдүр, Ин-
тэрийх аттарыгар өттөсбөтөх-
төр, Кылаабынай бухгалтер Ма-
каропа М. Е. өттүттэн мате-
риальный сыаннастары учуот-
тайыммына, учуоту-өтүөгу тун-
сарытыи кордубун мантатыллы-
быт.

Валымына хабаагыстыбаншай
финансовай үлэгтнэр тахсымы
пүрэстэри ныхаанынай брһы
хабаагыстыбаншай чэснэ сол
бууаачы Толстоухон П. Е. нх
лаанынай арьч соруудахтарын,
дөөдөлһөрийн биримэтлэр то-
лорбот буолбутуттан, үлэтин
ныабылаторыттан уосна ардыг
лааһрач Брыскаев Д. Т. отту-
гэн тагтычнайа суох ныхаан-
наһыа бээрүттэн, оһод иһинэ
һиһр тымга будон үлээбэтэх-
тарын тахсымытар

Народний контуруул комитета байгалийн уураарцлагын Толстоухон П. Е. үзлийн үмэлбатарлагын, уураарц атын тарилтад үзлийн барууны соёлдээ, Хайналыс-тыбанхай-финансовай үлэс тах-сыбыт нтэдэстэрэ тууретар дьа-наллары ыларыг барууны ад-министрацияныг сурдахтаата.

В. ГУСТЯКОВ фотогра.

СССР фотохроникага.

(Бүтүүтэ, Иннин 3 стр. көр).

Калин сыяларга Субуруускай
затынан соахор, Карл Маркс за-
тынан уонна Эрилин Эристин

Бу бөлгүрүгү народнай хонтуруул комитету керен дүүүлээтэ уонна тахсыбыт итэҕэстэри туоратар дьаһаллары ыһалларыгар хайаайыстыбалар уонна «Сельхозтехника» оройуоннаабы отделинетын салайааччыларын соруудахтаа.

Тодсүмбүү 20-27 күнээрээр
Нам салхууныгээр тая сур-
наази «Урожай» КСО нүүстээ
салхууныгээр мустан оо-
мьсогоулав.

Загвар Д. Д. ооньбууку нугаага суугах сарламбыга, Олкурду, Алексеевсийтан А. Колесовы хатах, Якутский орбуйонтон Ф. Бережнов, Намтан Г. Блиссевы хатара тэнгэрэн нэн, Намтан Анросимовка.

Даяхтайдарга 9 ордныг очуул-
тай Е. Зверегова багштай. Е.
Романова икнэ (икннэ Пам-
нар), М. Николаева (Цэрэнм-
рүүс буулдуур. Онон Матрена
Николаева бу урмжу, мнэ
буолар республикатай хүрээ-
тэйшээ хыгтар чигээтэй.

EMMETT CORP.

ЛОНДОН. ССТА. Фашисты
нычаатар баадаалар Бельфаст
католик рабочайдар озорор бр-
йуоннарыгар нэхианназын
утары хааннах террору саба-
дааттылар. «Удыттылар» нэхиан-

риттон икки кун ийшгэр алта кайи оло, онтон иккита иччатар. Нэһилиэнньэни көмүскүүр атынан Вельфасна эбш английскай саллааттар уонна Олустер полициятын чаастара броненкатар, бронетранспортердэр быраахлыныылар.

—Күндү үөрөнөөчүлөр, үчү-
ташлар, Сталинград олохтоо-
ро, байны! Хожугу муустоох ку-
ра чугаагыттай, улахон тымсы-
накх таймак килиниметгах Саха
артаан Вэхлибит. Мия Стали-
град буорутар 146 хожук устата
окуусулугум, аабэх хаамыт тох-
убута, үгүс фашистары кыра-
быгыныт, Ийэ дойдү пиня,
Сталинград пиня кытаанахтык
эхусууныт. Куоранна бир д-
дык бүтүн хаалбатаа. Эини
адаларыт, адыһыдарыт, ий-
гэригит, убайдарыт, бырааттар-
ыт куораты кытас кэм ийгэр
тохтоттор гүбэрэ, сөрин адыр-
тайнах сэрэстү билилбөт оҕо-
рутар, эһээх, адыр уодаттарга
олла кырыаттарга олох күлүү-
гү үчүгэйдик туттарбыттар.
Пини бу күлүүгү эрэллэхтин
иннигит дикэ илдьэ ийгэ-
гээххит. Дьоллоохтук олоруг,
үлүлүг, үөрөһүг. Бабүттэр кэ-
пестарын туһугар айныт, туттүг,
адаларыт, ийаларыт, убайдары-
гыт, адыһыдарыт тохтубут
тааннарын хаһан да умнумай.
Саха кытаанах алмайын күрү-
дүн кытаанах доруубуйалааһын,
үбүһүк, дьоллоохтук олоруг,
Герой-куорат оҕолоро Герой
уосларыт маада, ыраахаттар-
ын куттаппыныт, чадыйыма,
булугучу үрдүк үөрөдү бүтэ-
һиг, ээ, доксо тогтү эһээх ба-
рыт үчүгэйдик бабарыбын. «Келам
христиного адровны, успехон и
работе, всегда идти только
вперед. Ну вот все!»

БННСНИИ хятаг утгырыллы-
бытСоветской Союз Геройда-
ри спайнер Василий Григорьев-
ич Зайцев, отделение компа-
ниро, Сталинградка отделение
ызыаан эр» остоохтертой пчла-
тах дмднй бмдыаан илан 58
тууника устата бэриммакна ох-
успут сержант Яков Федоро-
вич Пилиов бааллара. Маман
мурганга баррга, огостунди
остиница таһалар тахары-
тан кытта, корсо туһан горуу-
лотүү, мгыта куустуһуу биле-
ли буолла. Хата эти түлсө
куестирбат аналдах «Волго-
градская правда» Фотокоррес-
пондента Курбатов хаба охсон
идан түһээн кыйырбатта.
«Волгоградская правда» мам
ийын 7 күүнүээрдэ нүомэригэр
инииня страницида суруйан,
запртыскалары таһаара охсу-
буттар.

«Родина-Мать» статус хангас
этүүний асар Волганы көрө-
нөрбүт уруусу ахтыш, арда-
тар мөңкүнэ туруубут. Ол тур-
дохтагына: «Маршал илэр» да-
ан дьон суугууастаылар. Көрө-
гүсүтүм, маршалыкай форма-
лаах, хангас түһүгөр сиппы-
гас бийлгөр дьери орденская
золотка үрдүгөн Советский Со-
юз Геройун ики Кызыл ко-
кус сулугун аныктыыт, толо-

бу эгтээх спиннээх, байгалийг
захирагчлаах кишк бастаан,
эсэ туттан баран, эшээс дэб-
лэн илэр. Кишк кишинтэн
идэвтэнт бийнмлаах мийор,
эттэн ники хаамын хаалан ге-
нераллар, сэрэн ветераннара
тубурусуттар. Кино-репортёр-
дир ханган эрэ баар буола эх-
сон аннараттарын бэрт тэстэ-
ннэн туруора оюустулар. Тус-
тухунан ухалээх, бляск тийнэ
саллааттар буор сүүргэнэ см-
дхаллар, тута смдхэр дьаахы-
тара ылархан бийнмлаах.. Ол
ники ардыгар Маршал Родина-
Матьэ статуя илнх-халга эту-
гар көстө түнөөх, Гавриилы ту-
га көрдө уонна «Ох, Гавриил, с-
приследи» дьабитинэн түргэн
оюустук утары хаамытыгар
бийннэ эмнэ илнх бийнхитэн
утары тарыстыбит. Никени да

СТАЛИНГРАДКА

ИККИСТЭЭН ЭРГИЛЛИИ

корунгээрх дьон, улуу буха-
тныгдур хурдун ага нуустуулан
үс төгүл тэвгээхтэй кириш-
тэн уурастайлар. Уурайар нэм-
нэртгэр Маршал: «Вот молодец,
все таки воинская закалка есть,
прехаял, прехаял», — дэгдээтэ,
оготон уоскуйлан бараан кишим
сэлхилэ таптайа-таптайа «Ну
как дела, Гавриил, каково здо-
рово, как живете, как устрои-
лась?» дивэл бишр тэмцэлэн
хас да бөөнүүрүү сүбурутта.
Минь кишим долгууута улахан:
«Дела хороши у меня...» дивэл
истэвэц, быһа түйэн, ерайном
сородарьман мылабынай тех-
ник-лейтенант армалдытылан
кээлмэ дийбин. Маршал илин-
бин ага тутан бөөтөгтөр сы-
һыары гардан кууһал бараан
мытан нэбнээрин кытта, нлын
бөөнүүрөөстөрмтөр эшнэгтти-
бин.

Маршал Зайденц, Павлоны кытта кэсэстэр кэмнэгэр режиссер Косачен аппараттарына тыала суох сиргэ бэлэмнэтилэр, Падериннамы сүүрүү-көүү баһаам. Иаан Григорьевич биһиги микрофон таһыгар Маршалы кытта кэксэлэһэ тулларытыгар уола саамы уһаа таһына, 5 мүнүүтэ кэмсирибитигэр, кини эинитигэр халый-баппытыгар дөксө төгүт сэрэттэ.

Режиссер барыбытын ишгарткан ылан бирдиклөөн дуубат курдук турмуорталаан көбөсө, байыгы Маршал атыгар микрофон атар аядар турпубут. Бастыкы мөрсүнүү буга, ичинде уулулуу сөздөлөр, Бастаан тыл Маршал ылан.

«Маршал Чуйков и его соратники» — один документальный эпизод Иван Григорьевич Падерин сценарийдаах, Александр Игнатьевич Косачев режиссердаах, Яков Давыдович Любани оператордаах кини научнай фильм белгезе устар буолла, оно сурүн мытааччыларынан Маршал Василий Иванович Чуйков, Зайцев, Павлов, Протодионов, Афанасьев эрэ ытырыллыбыттар.

Маришал книги 62-с дизиня-
га хайдах нмгыссытны, Ма-
маев курганна төһө өр өхсүс-
путтарын, хөрсүн дэоннор тус-
гарынан кыдагык кэсээн ба-
ран, снайпер Зайцевка тымн
бнэрөр. Зайцев нөмөдтөр снай-
перларын кытта хайдах кннр-
снбнтнн кэсээн нстэрнн: «Мнн
ннннн бнлэбн, эн кннннннн
лэхкытмн—днн тохтогов кэ-
блстэ. Онтон:—Манна бнннн
өрбобутугар эмнэ бннр снайпер
баар, ол эрээрн ннннннннн
буалбатах, сэрнн тангаратынан
ытарга аатырбнт саха ннннн
уолд Гаврнл Протодьяковн
ахкытын нстэрнн. Гаврнл
Дннннннннннннннннннннн
бнлал бннннннннннннннннннннн

барда, Түмүгөр баян Маршал
 биринчи кылымтан, анан бирин-
 чилыктан дин кэбирини кыт-
 та дьон күлсөн кыргыча түстү-
 лөр Тохтоон баран түмүгү
 атары ойнулар: «Я думал чай-
 — диярди патта эмне кыргын-
 түстүлөр. Биринчи былаантан та-
 нымсыз. Икан Григорьевич
 минин сахан туран тардыла-
 мыр, мин кыргын түмүктө
 дин сибиринийээр, тардылаан,
 дь уйуулатын көтүттүбүт, ки-
 нибат атын экидоттары кэсөөсө
 барды. Икан Григорьевич кэлөн
 кулгаахтар сахалым малаат
 дин сибиринийээр, мин кыргы-
 зотобин. Кичим пилитнэмэ-исти-
 бэтим динэххэ айылаах, кэссин
 түрбүт томатын быһа охсон: «Я
 буду неть по-якутски. Пускай
 мой друг читает перевод» динат,
 сибиритин кумаатын ылан куду
 аннан биирдэ. Бир кунте
 жууччалым текки ааран биир-
 бир кытта, Гавриил икки пилит-
 нин тарбахтары саратан, эйи-
 нин-эйигини сахалым «Динэ-
 буо» дин ылаан куйуутта,
 ырымтын түмүктөн динэрэтэн,
 куйууутан баран, кичим ах ба-
 рын, баран тохтох кынна, дьон,
 итистарын таһыннылар, онтоп
 Маршал: «Надеюсь, всем ясно»
 — дьабиттар күлсөн кыргыча
 түстүлөр.

Күнэ 4 чавс савана куорат комсомольской таргатын чилиннэро, сэрин, үлэ, ветераннара, отставкада сыдыар төкөрлэр, Зайцэ, Павлоя, горно секретара, торисполком председатели бөйбүөй албан аат сирдэринэн мыталамалтаах компанияда чекистар пааматынныктарын таһыгар үйэ тухары умайар уот уонна сибики уурап комсомольский кросс сагаланыгыгар кыттыыны ылаары мусталлар. Бүтүс үйүү кенугу көтөтөн аҕалып уураллар. горно секретара, үлэ, революция, бөйбүөй албан аат кулуубун председатели эбэрдеэтэлэр. Ол кинигиттэн тренировочнай дөстүүмнөөх уонча устастафта сагаланыктын биллэрөн субурууһан сиреан буһаары туораан уулусса устун бара турдулар. Минтин түмүктэнэ. Дьэ мам ыйын 6 күнэ, дүүтүүлөөх күмүт ити курдун түмүктэнэ.

Бямдын 8 күнүгэр 11 чаас-
тан Кини оройуон үлэдээн ит-
тэстөөччилэрэ Мамаев кургун
«Славя» салалтатыгар нөпкө уу-
руохтаахтарыгар ыгырылга ба-
ра сырыттыбыт. 3 чаас сагана
офицерлар дьээлэринэр, саллаат-
тарга аялан кырдыарас буюйун
кэс тылын магнитофонна уһу-
лап халлылар, хаартыскалар
түстүбүт. Ити күнү үчүгэйдик
түмүктээн, сарсын Кыайыны кү-
пүн көрсөргө күүһү муһуһуна
гостиницаларыгар кэлэн сын-
налыныбыт.

(Салгыыта бэчээттэнэ)

Редактор Н. П. СИДОРОВ

«Сельхозтехника» оро-
дунмааны отделениета бас-
тайааннайдык үлэлир шо-
фёрдарга, трактористарга,
молотажникка уонча разно-
рабочайдарга, маны таһынан,
сезоннай үлэсэ мас кэрдээч-
чилэргэ, трактористарга наа-
дылар. Ним үлэйдэн база-
лаахтар үлэ чааһын кэллэргэ
администрциялы мутта көп-
сөтүбэригүсүгэр кэрдөөбүт.

Районному отделению «Сельхозтехника» срочно требуется **НА ПОСТОЯННУЮ РАБОТУ:** шофера, трактористы, пилорамщик и разнорабочие.
НА СЕЗОННУЮ РАБОТУ: изготовители сгройлеса, трактористы. Желаящим поступить на работу просим обратиться в часы работы администрации «Сельхозтехники».

АДМИНИСТРАЦИЯ.

БИЙИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс
уу. 12, ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор—0-13-05, отделлар—0-14-05, уюлбай—
0-15-05.

«Сага олох» (Новая жизнь)—орган Чурапчинского райкома КПСР и райсовета депутатов трудящихся Якутской АССР.